

Przedmiotowy system oceniania
dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych z j. polskiego kl. II

**Kryteria oceniania z języka polskiego w klasie II
dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych**

Program: „Świat w słowach i obrazach” Program DKW - 4014- 72/99

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- słucha wypowiedzi nauczyciela i innych uczniów
- z pomocą nauczyciela próbuje odczytać tekst na poziomie dosłownym
- z pomocą nauczyciela próbuje czytać różne teksty, uwzględniając zasady interpunkcji
- próbuje zadać pytanie dotyczące przeczytanego utworu i odpowiedzieć na nie
- przeczytał omawiane lektury
- próbuje dostrzec elementy świata przedstawionego
- próbuje odtworzyć przebieg wydarzeń w utworze
- stara się znaleźć w tekście żądane przykłady
- wymienia postać biblijną
- z pomocą nauczyciela próbuje szeregować wydarzenia
- nazywa cechę charakteru postaci
- nazywa główne postacie obrazu
- zna pojęcia: teza, argument, wniosek
- zna rozprawkę jako formę wypowiedzi
- zna w podstawowym zakresie słownictwo wyrażające własne stanowisko
- pod kierunkiem nauczyciela redaguje schematyczną rozprawkę, streszczenie, charakterystykę, opis przeżyć, list, opis krajobrazu, recenzję, wywiad
- stara się określić temat utworu
- pod kierunkiem nauczyciela próbuje wskazać: nazwy wartości, wypowiedzi bohaterów, cytaty, wypowiedzi narratora
- wymienia gatunki: hymn, epos, poemat, dziennik, tren, recenzja
- uzupełnia prosty plan wydarzeń
- rozpoznaje historyczną postać i wydarzenie
- stara się określić czas fabuły
- odróżnia narratora od autora
- wymienia nazwę gatunku epickiego
- próbuje określić czas i miejsce wydarzeń
- wyszukuje typowy dla bohaterów zwrot
- zna terminy: groteska, autobiografia, ironia, paradoks, puenta, kultura masowa, kultura popularna
- pod kierunkiem nauczyciela wydobywa z tekstu informację dotyczącą wydarzeń z biografii autora
- odtwarza realia prezentowanej rzeczywistości
- rozpoznaje i nazywa nadawcę i adresata utworu
- na podstawie tekstu próbuje przedstawić sytuację liryczną
- na podstawie tekstu odtwarza elementy krajobrazu opisywanego miejsca
- próbuje określić temat utworu na poziomie dosłownym
- proponuje sposób wprowadzenia do tekstu znaków interpunkcyjnych
- z pomocą nauczyciela określa czas prezentowany w wierszu
- zna terminy: związki frazeologiczne i neologizmy
- zna zasady kulturalnego prowadzenia dyskusji

Przedmiotowy system oceniania

dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych z j. polskiego kl. II

- rozumie różnicę między światem realnym a światem literackim
- wyodrębnia sformułowania o charakterze tezy, pytania, wykrzyknienia
- wymienia gatunki dramatyczne
- krótko określa i nazywa swoje uczucia związane z lekturą utworu
- wie, co to jest montaż filmowy
- wymienia nazwę formy radiowej
- stara się wskazać związek teledysku z filmem
- podaje cechę charakterystyczną telenoweli, reality show, reklamy
- próbuje rozpoznać typy zdań podrzędnie i współrzędnie złożonych, próbuje wymienić spójniki łączące zdania złożone współrzędnie
- stara się wymienić nieosobowe formy czasownika
- z pomocą nauczyciela rozpoznaje imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe
- zna terminy: wyraz podstawowy i pochodny, rodzina wyrazów
- rozpoznaje w tekście wyrazy zapożyczone, neologizmy, archaizmy, związki frazeologiczne, skróty, skrótowce, synonimy, homonimy, homofony, antonimy
- zna zasady pisowni partykuły „nie” i „by”

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który posiada wiadomości i umiejętności stosunkowo łatwe do opanowania, użyteczne w życiu codziennym i absolutnie niezbędne do kontynuowania nauki na wyższym szczeblu. Obowiązują go wymagania na ocenę dopuszczającą, a dodatkowo:

- uważnie słucha wypowiedzi nauczyciela i innych uczniów
- stara się posługiwać podstawowymi informacjami z wysłuchanego tekstu
- słucha wzorcowych recytacji utworów poetyckich i prozatorskich
- odczytuje teksty na poziomie dosłownym
- zna treść omawianych lektur
- z pomocą nauczyciela stara się określić temat przeczytanego utworu
- odtwarza działania bohaterów
- z pomocą nauczyciela dostrzega motywy
- wymienia nazwę biblijnej postaci i miejsca
- krótko relacjonuje przebieg wydarzeń
- schematycznie i krótko charakteryzuje postać
- stara się wymienić cechy przypowieści
- rozpoznaje tezę, argument, wniosek
- stara się uzasadnić własne stanowisko
- redaguje schematyczną rozprawkę, streszczenie
- wyodrębnia nazwy wartości i ich określenia
- zna definicję hymnu
- z pomocą nauczyciela redaguje opis przeżyć, charakterystykę postaci, opis obrazu
- podaje definicję: hymnu, eposu, poematu, dziennika trenu, recenzji
- układa plan najważniejszych wydarzeń
- nazywa wartości, którymi kieruje się rycerz
- stara się wskazać związki między elementami realistycznymi i fantastycznymi
- podaje źródła cytatów
- wyodrębnia z wypowiedzi narratora opis, relację, refleksję
- zna kilka gatunków lirycznych
- odróżnia fikcję od prawdy historycznej
- z pomocą nauczyciela nazywa najważniejsze wartości w życiu rycerza
- stara się określić tematykę utworu
- w prosty sposób, naprowadzany przez nauczyciela wyjaśnia zawartość sentencji
- porównuje bohaterów

Przedmiotowy system oceniania

dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych z j. polskiego kl. II

- zna argumenty podane przez bohaterów
- zna rodzaje narracji
- redaguje list w sytuacji rzeczywistej
- wskazuje cechy dziennika
- rozpoznaje neologizmy i oksymorony
- opowiada krótko o wydarzeniach
- czyta tekst ze zrozumieniem
- nazywa podstawowe środki języka poetyckiego
- korzysta z przypisów
- wymienia cechy gatunkowe hymnu, trenu
- stara się dzielić tekst na części kompozycyjne
- rozumie symbolikę zachowań ludzi
- rozpoznaje epitety, porównania, anaforę, pytania retoryczne
- opisuje nadawcę i adresata tekstu
- wskazuje tematyczny związek obrazu i wiersza
- ma świadomość przenośnego znaczenia obrazów
- próbuje skrótkowo notować głosy padające w dyskusji
- potrafi sformułować własne stanowisko
- potrafi ocenić przebieg dyskusji
- wskazuje wypowiedź o charakterze puenty, paradoksu
- wypisuje cechy groteski
- wskazuje cechy dramatu i komedii
- określa relacje między bohaterami
- streszcza wątki utworu
- próbuje opisać projekt scenografii do inscenizacji
- na podstawie podanego planu redaguje recenzje
- wstępnie określa cechy gatunku filmowego
- wskazuje cele przeprowadzenia wywiadu
- opowiada, jaką funkcję pełni radio
- wyjaśnia, na czym polegają niektóre formy radiowe
- wyjaśnia, czym jest kultura popularna
- wskazuje przyczyny popularności telenowel
- wskazuje, z czego może wynikać negatywne oddziaływanie reality show
- wie, na czym polega istota reklamy
- stara się rozpoznać typy zdań podrzędnie i współrzędnie złożonych
- wymienia nieosobowe formy czasownika
- tworzy imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe
- stara się wskazać wyraz podstawowy i pochodny
- tworzy rodzinę wyrazów
- wymienia rodzaje formantów
- stara się zdefiniować wyrazy zapożyczone, neologizmy, archaizmy, związki frazeologiczne, skróty, skrótowce, synonimy, homonimy, homofony, antonimy
- stara się uwzględnić zasady pisowni partykuły „nie” i „by”

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności przewidziane podstawą programową. Obowiązują go wymagania na ocenę dostateczną, a dodatkowo:

- uważnie słucha wypowiedzi nauczyciela i innych uczniów i wyciąga wnioski
- dostrzega w wysłuchanym tekście językowe i pozajęzykowe środki perswazji
- odczytuje proste teksty na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym
- stara się interpretować głosowo czytany tekst

Przedmiotowy system oceniania

dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych z j. polskiego kl. II

- zna dokładnie treść omawianych lektur
- z pomocą nauczyciela określa temat utworu
- odtwarza i ocenia główne motywy działania bohaterów
- krótko relacjonuje i komentuje przebieg wydarzeń
- krótko charakteryzuje i ocenia postacie
- wskazuje cechy przypowieści, hymnu, eposu, poematu, powieści historycznej
- z pomocą nauczyciela opisuje warstwę przedstawieniową obrazu i jego symbolikę
- formułuje tezę, argumenty przy pomocy nauczyciela
- wymienia cechy rozprawki, groteski, pamiętnika, trenu
- samodzielnie redaguje rozprawkę, opis przeżyć, plan wydarzeń, charakterystykę porównawczą postaci, list w sytuacji wyobrażeniowej, recenzję
- stara się dzielić tekst na części kompozycyjne
- potrafi wskazać przyczynę powstania mitów
- wskazuje cechy narratora i bohaterów na podstawie ich wypowiedzi
- określa tematykę utworu
- stara się tworzyć portrety psychologiczne bohaterów
- wyjaśnia krótko sens sentencji
- próbuje dostrzec przerysowanie, karykaturę, ironię w sposobie przedstawiania postaci
- uzupełnia informacje z tekstu własnymi obserwacjami
- próbuje samodzielnie odpowiedzieć na pytania zawarte w tekstach
- z pomocą nauczyciela charakteryzuje język utworu
- odróżnia rodzaje literackie
- komentuje cytaty, dokonuje prób uogólnienia
- określa cechy nadawcy i adresata tekstu
- określa stan wewnętrzny i doznania bohatera
- wyjaśnia sens prostych metafor
- ma świadomość metaforycznego charakteru refleksji zawartych w wierszach
- wyjaśnia czym są: epitety, porównania, anafory, neologizmy, pytania retoryczne i jaką pełnią funkcję
- wyodrębnia części kompozycyjne obrazu, próbuje je krótko opisać
- rozpoznaje paradoks, ironię, puentę; wyjaśnia, na czym polegają
- włącza się do dyskusji
- potrafi poprzeć własne stanowisko kilkoma argumentami
- stara się stosować do zasad prowadzenia dyskusji
- zna i nazywa rodzaje komizmu
- określa cel działania każdej postaci
- podaje propozycje dotyczące stylu gry aktorów w projektowanej inscenizacji
- dokonuje selekcji informacji z fragmentu tekstu,
- zna nazwy gatunków filmowych
- zna rodzaje montażu
- dobiera rodzaj montażu do projektowanych ujęć filmowych
- wyjaśnia, na czym polega i czemu służy stylizacja w teledyskach
- wyjaśnia, na czym polega kreacja w reality show
- wie, jak bronić się przed działaniem reklamy
- przekształca wypowiedzenie zawierające podmiot na wypowiedzenie bezpodmiotowe i odwrotnie
- buduje zdania złożone podrzędnie podmiotowe i bezpodmiotowe
- z niewielką pomocą nauczyciela przekształca wypowiedzenia - zdanie pojedyncze na równoważnik, pojedyncze na złożone
- z niewielką pomocą nauczyciela rozpoznaje zdania złożone podrzędnie i współrzędnie
- z niewielką pomocą nauczyciela dokonuje rozbioru gramatycznego i logicznego zdania

Przedmiotowy system oceniania

dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych z j. polskiego kl. II

- rozpoznaje i nazywa nieosobowe formy czasownika
- tworzy imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe
- wskazuje wyraz podstawowy i pochodny
- tworzy rodzinę wyrazów
- dokonuje prostej analizy słowotwórczej wyrazów
- rozpoznaje rodzaje formantów, zna ich funkcje
- wyjaśnia znaczenie skrótów, skrótowców, homonimów, homofonów, synonimów, archaizmów, neologizmów
- ćwiczy stosowanie zasad ortograficznych

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania. Obowiązują go wymagania na ocenę dobrą, a dodatkowo:

- uczestnicząc w sytuacji komunikacyjnej, uważnie słucha wypowiedzi jej uczestników
- wyciąga proste wnioski i uogólnia na podstawie informacji pozyskanych z wysłuchanego wywiadu
- pobieżnie analizuje sens dosłowny, przenośny i symboliczny utworu
- interpretuje głosowo treści dosłowne i przenośne tekstu, stosując intonację zdaniową i poprawną artykulację w sposób zasugerowany podczas lekcji
- zna bardzo dokładnie treść omawianych lektur
- ocenia i komentuje działania bohaterów
- określa symboliczny sens prostych motywów
- dostrzega uniwersalizm postaci i wydarzeń
- wskazuje motywy postępowania postaci
- formułuje ogólne prawdy wynikające z przypowieści
- interpretuje warstwę przedstawieniową obrazu
- samodzielnie formułuje tezę, argumenty, wnioski
- wskazuje w tekście cudzym cechy rozprawki
- samodzielnie redaguje rozprawkę i recenzję, zachowując wszystkie cechy tych form wypowiedzi
- uzasadnia przynależność gatunkowa utworów
- charakteryzuje krótko narratora i bohaterów na podstawie ich wypowiedzi
- redaguje opis przeżyć i uczuć
- wskazuje cechy eposu
- układa plan wydarzeń, nazywa etapy fabuły
- wyjaśnia metaforykę prostych utworów i ich fragmentów
- określa stosunek narratora do postaci
- komentuje i ocenia sposób prezentacji świata
- rozpoznaje archaizmy słownikowe i gramatyczne, łączy cechy języka z czasem historycznym
- redaguje charakterystykę porównawczą
- samodzielnie redaguje rozprawkę z odniesieniem do różnych tekstów literackich
- formułuje definicję powieści
- na podstawie sentencji z tekstu tworzy dłuższą wypowiedź
- formułuje wnioski dotyczące wpływu świata zewnętrznego na życie człowieka
- określa temat refleksji narratora, określa jego emocje
- dostrzega alegoryczny charakter przedstawionych postaci
- dostrzega karykaturę, elementy groteski
- dostrzega paradoks w wypowiedziach
- wyjaśnia, czym cechuje się literatura faktu, wymienia cechy dziennika jako gatunku literatury faktu
- uogólnia wnioski wynikające z porównania kolejnych części tekstu

Przedmiotowy system oceniania

dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych z j. polskiego kl. II

- wskazuje cechy pamiętnika w tekście
- łączy termin liryka z wyrażaniem uczuć i przeżyć
- rozróżnia lirykę bezpośrednią i pośrednią
- charakteryzuje bohaterów lirycznych wiersza
- dostrzega filozoficzne refleksje w utworze
- wyodrębnia hymn spośród pieśni
- dostrzega kontrast jako zasadę kompozycyjną
- wskazuje wspólne cechy gatunkowe w różnych utworach
- zestawia i porównuje utwory o charakterze hymnu
- formułuje hipotezę interpretacyjną dotyczącą tematu wiersza, uzasadnia ją, wyjaśniając metafory tekstu
- określa funkcje anafory i pytania retorycznego w poetyckiej wypowiedzi
- precyzuje znaczenia wynikające ze sposobu przedstawienia postaci malarskimi środkami
- wykorzystuje tytuł do wyjaśnienia roli nawiązania gatunkowego
- rozpoznaje frazeologizmy, wyjaśnia ich znaczenie w tekście
- aktywnie uczestniczy w dyskusji
- potrafi w wypowiedzi nawiązać do stanowiska innych dyskutantów
- przestrzega zasad kulturalnego uczestnictwa w dyskusji
- rozwija aforyzmy własnymi refleksjami
- omawia cechy rodzajów literackich
- zna rodzaje komizmu i ich rolę
- wyjaśnia rolę elementów groteski w utworze
- rozpoznaje elementy groteski
- wskazuje cechy gatunków filmowych
- wyjaśnia, na czym polegają różne rodzaje montażu, jakie cele twórcze można dzięki nim osiągnąć
- sporządza fragment scenopisu kilku ujęć filmowych
- charakteryzuje język recenzji
- ocenia i wartościuje wytwory kultury popularnej
- prezentuje swoje stanowisko na temat teledysków
- wskazuje proste różnice między reality show a filmem dokumentalnym
- wskazuje zalety reklamy i zagrożenia, jakie stwarza
- dokonuje poprawnego rozbioru logicznego i gramatycznego prostego zdania
- poprawnie posługuje się synonimami, skrótami, skrótowcami, antonimami, homofonami i homonimami, archaizmami, neologizmami
- dokonuje analizy słowotwórczej prostych wyrazów
- określa funkcje formantów
- stosuje podstawowe zasady ortograficzne, pracuje nad poprawą własnej ortografii i interpunkcji

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą a ponadto:

- przygotowuje referaty, prezentacje na lekcje
- wykazuje się znajomością kontekstów kulturowych
- ma bogaty zasób słownictwa i świadomie go wykorzystuje

Przedmiotowy system oceniania
dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych z j. polskiego kl. II

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- praca domowa,
- odpowiedź ustna,
- kartkówki (obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji),
- sprawdziany (obejmujące większą partię materiału lub cały dział),
- prace klasowe, wypracowania pisane na lekcji,
- dyktanda,
- testy diagnostyczne,
- prace dodatkowe (referaty, albumy, plakaty – prace samodzielne lub zespołowe),
- osiągnięcia w konkursach szkolnych i wyższego szczebla,
- aktywność na zajęciach.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej:

Uczeń ma prawo do podwyższenia przewidywanej oceny rocznej o jeden stopień, jeśli w terminie tygodnia od podania oceny przewidywanej zgłosi do nauczyciela chęć poprawy tej oceny.

Na sprawdzianie przygotowanym przez nauczyciela, uwzględniającym wymagania programowe na ocenę o jeden stopień wyższą od proponowanej, uczeń winien uzyskać minimum 80% prawidłowych odpowiedzi. Ocena z poprawy nie ma wagi.